ఆంధ్రభూమి వివిధ వార్షికోత్సవ సంచిక

ఆదివారం 8-6-1975

మధ్యలో రమణి!?

—నెల్లుట్ల శేషగిరిరావు

(గతవారం తరువాయి)

ఆమె ఏదో మాట్లాడుతూనే వుంది. అమె మనస్సులో మాటల్లో తోడుదేసుకుంది. అమె మనసులో రగులుతున్న బాధ ముఖంలో స్పష్టంగా అగుపిస్తూనే ఉన్నది మరది సాంబయ్యన్న పరిత్యక్త-చదువేగాక. ఇంకెన్నడూ తనను కలుసుకోలేదని ఒక వేపు మరోవేపు చేయని తప్పుకి అపవాదు అనుభవిస్తున్నాయి

అగ్నిగుండంలా ఇరువురి హృదయాలు మండుతున్నవి ఎప్పుడు ఒకసేనా తెగ మాట్లాడుకునేవారికి అపరిణామ మాటలు కరువయ్యాయి రేయని నేరానికి శిక్షపడింది. తమ అనుభవాన్ని తంచుకుని స్థంభపడ్డారు

కొన్నక్షణాలతర్వాత అతను ఆమెవద్ద వివరిస్తూనే సెలవుతీసుకున్నాడు

ఆ చిరక్షణాన - వారిరువురి మనస్సులో మదిలేని బాధ ఎన్నిటన్నుల భారమో ఊహించడం కష్టం. వారికన్నులు ఇంకా కన్నీరును తుడుపేందుకు జీవంతప్పిపోయి గాజు గోళాల్లాఉన్నాయి తగిన గాలిపటం అకాశంలో పడుగెడుతున్నట్టుగా వేదనిట్టూర్పులతో వారి చిపరి నిష్క్రమణమని స్పష్టంగా తెగిపోయింది

మరి ఎన్నడూ వాడుకలుసుకో ప్రయత్నించలేదు ఆపాయతతో వెన్నుతట్టి నిలబేశారు ఎవరూలేక కారణంతో అతను మరి కథలు వాయటానికి మొదలు పెట్టలేకపోయాడు

కాని.....చెప్పటం ఆపి వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ ముఖం తనచేతుతో దాచుకున్నాడు రమణి

- ఆందోళనగాలేని అతనివద్దకొచ్చి ఆత్రుతలోనికి తక్షణమే కన్నీరును చొప్పించి, "మాష్టారూ!" అంటూ జాలంగా పిల్చింది

తలత్రిప్పిచూసిన కన్నులతో ఆమె వేదనుచూసి ఆమెచేతులు అందుకుని ముఖాన్ని దాచుకుంటూ ఉబికి బాధగా

కొన్నిక్షణాలవరకు గదిలో నిశ్శబ్దం ఆవరించింది

"మాష్టారూ! ఇదినిజంగా కల్పిత గాథేనా?" అనుమానంతో ప్రశ్నించింది

కాలాత్మ తక్కువ తలెత్తి ఆశ్చర్యంగా ఆమెని చూసాడు అతనిముఖం ఎర్రగా వుంది. మరి ఏదో అనబోయాడు కాని గొంతు లోంచి మాట పెగిలిపెకలేదు.

"నాకెలా తెలిసిందని ఆశ్చర్యపోతున్నారా?" అన్నది.

అతను ఏమీమాట్లాడలేదు. ఆమెచేతుల వదలి కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ సర్దుకుని కూర్చున్నాడు

"అలా ఎందుకుచెప్తారు? ఎంతకానేను మీకుపరాయిదానైనా కదా? నిజాలు మాడుతూ అశ్చర్యపోయి వెళిపోయింది

రమణి: ఆవేదనగా పిలవనూ ఆపిదారి కడ్డంగా నిల్చాడు నీకు దప్పుకోలేదు

నేనేకా!"

"అవు నిజమే!" అని ఆలోచాడు మళ్ళీ కొంతసేపు తర్వాత ఆవేశంతో పలికాడు "అది కానివమైన నా స్త్రీయతకు నేనే చిన్న బార్యకొడుకుని" అదిచెప్తున్నప్పుడు మొహం వాడిపోయింది

"క్షమించండి మమ్మల్ని నొప్పించారా?"

కొన్నిక్షణాల నిశ్శబ్దం నిర్వాతి.

"కాస్తబాలము, అదేగా స్త్రీయతకు తగినట్టుగా రూపుకట్టుట నాకునవ్వలేదు మాష్టారూ

"నీకుతెలియదు రమణీ: అరిగిపా జ్ఞాగర్భపోయిలా ఊపొంచి అందంగా కాసేసే చదువుతో మనసు కుదుటపడి తెలియనిమని శ్రాంతి చేయపడుతుంది"

నామదలేనిబాధ ఇ కేవ్వరికి చెప్పుకుంటూ ముందు అలాకూర్చో" అంటూ ఆమెముఖం పట్టుకొనిమ్మళ్ళీ ముఖంమీద కూలబోసాడు

కొంచెం సేపుగా ఆమెపక్కనే కూర్చున్నాడు అతని పరిస్థితి అతనికే వింతగా తోస్తున్నది.

అతడు అ కదుముందు పట్టుకుని వదిలిన జ్ఞాపకాలు నేత్రోదాటుతోసాగి ది రమణి పాపం నొప్పిపెట్టుదేమోనని అతని స్పృహతో వళ్ళంతా తలిచియరాని తియ్యనిభావం అనుభూతిలోనయ్యి మరు అవరించుకున్నట్టు అయ్యింది. మనస్సు తియనిస్వప్నాల వేపు భారతిపోయింది ముఖం సిగ్గుతో ఎఱ్ఱబారి.ది. పెదవిని నునిపుంటనొక్కుతూ పోరగా అతన్ని చూసింది అతను ఆమెనేచూస్తున్నాడు చటుక్కున కళ్లుబాల్చుకుంది లజ్జతో

కొన్నిక్షణాలు గడిచాయి.

"ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావు రమణీ"

కొంచెం తడబడుతూ - "అబ్బే...ఏమీ లేదు."

"బాగ్రపవర్తన చింతగా ఉందా?"

నిన్నగాక్రిత్రి-"మగస్పర్శకు నన్నదూ లోనుకాని, స్త్రీ-ఆస్పర్శకు ఎలా 'పేలు' అవుతుందో మీకు తెలియదా?" అని అడిగింది

"వాట్ యువర్ సేయింగ్?" ఆశ్చర్యంతో వినుకెప్పలను తాటిస్తూ కొంచెంగా చూసాడు ఆమెని.

సిగ్గుతో మొహం దించుకుంది రమణి.

చూపుడువేలాను ఆమె చుబుకం క్రింద పెట్టి ఆమెముగ్గమోహన వదనాన్ని పైకి ఎత్తినవేపు తిప్పుకున్నాడు. ఆమెకళ్ళలోకి సూటిగా చూసాడు. అతన్ని చూడనీయకుండా బరువెక్కిన ఆమె కనురెప్పలు కిందికి వాలాయి.

"నిజంగానా?" వెళాకోళమాడాడు

దకుక్కున అతని వేలాని తోసేసింది

తోసిన అతిగయిన—"ఇంకా మీరు చెప్పిన కథ కేవలం కల్పితమా? లేక వాస్తవమా?" అడిగింది

మళ్ళీ అతనవేపుమాట్లాడలేదు.

"గంటలతరబడి ఆలోచిస్తూ కూర్చుంటే మాటలే కరువయాయి అతనికి. తప్పనిసరి తప్పక కేవలం కల్పితమా!"

అతనికి అడుగలేదు చెప్పలేకపోయింది ప్రాయంగా ఆమెనిన్నుపి నుదుటువుగా అరచేతితో రాసుకొనాడు

ఇక పోతే రెండోవేపం సలహాలున్నాయి. దూరాలూ! అని ఆలా చాలగా-నోనో. ఊరికి ఏదో చెప్పుకలాలేగాని ఎప్పుడేనో అన్ని దొరుకుతాయి ఎదొచ్చి ఏదో ఓపిక ఇండదంతే వాటినే ఇచ్చి సలహాలేదుకుంటారు

వ్యాపారం చేసుకునేవాళ్ళు, కనుపర్శకు 'ఉచిత సలహాలు' అనే ఆకర్షణీయమైన పదాలని ఎరగా వేస్తుంటారు. కళ్ళుకళ్ళుమూసుకుని ఇచ్చేసుకుంటారు అందులోఉండే వాక్కర్ తాలిపేదో అన్నట్టాలిపేదో ఆ సంగతి మాత్రం అడక్కూడదు ఉచితంగా సలహా పరిశీలించేసి కళ్ళద్దాలు పిస్కు పైన్ బాసు యిసుంటాడు వ్యాపారాన్ని కట్టుదిట్టం చేసుకోగలిగినవాళ్ళు యిలాంటి వాటికి ఎక్కువ పాధాన్యంయిపారు వెద్యం లోనూ. సుబ్రహ్మణ్యం ఇ అన్యాక్రాంతపసుకు సలితల ఆ దినద్వారా మనసు కి పిలిచి ఆమెకుతాలా పటలుసు ఉదుపుతూ "అయితే నేనుండే నీకుఎప్పుడేనా?" ప్రశ్నించాడు మళ్ళీ ఏమూలో మనుమాన.

"ఇదేమిటి అన్నట్లు తలూపి, "మాష్టారూ" అటూ ఒక్కుదుకుని లేచి అతనిపుదిలో ముఖం దాచుకుని—అనసుకు మూర్ఛపోనాటతో అతన్ని పూర్తిగా ఐ ఛంచి ఇన్నాళ్ళలేచివిసున్న దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక నెక్కి వెక్కి ఏడ్వసాగింది

"నేవెంత అన్నపుపడుతున్నా.....!"

"ఇప్పుడు కాదు రమణీ! అతనికి. తృప్తితో ప్రాయంగా ఆమెనిన్నుపి నుదుటువుగా అరచేతితో రాసుకొనాడు

ఇలా ఇంకా రెండోవేపం సలహాలున్నాయి. దూరాలూ! అని ఆలా చాలగా-నోనో. ఊరికి ఏదో చెప్పుకలాలేగాని ఎప్పుడేనో అన్ని దొరుకుతాయి ఎదొచ్చి ఏదో ఓపిక ఇండదంతే వాటినే ఇచ్చి సలహాలేదుకుంటారు

వ్యాపారం చేసుకునేవాళ్ళు, కనుపర్శకు 'ఉచిత సలహాలు' అనే ఆకర్షణీయమైన పదాలని ఎరగా వేస్తుంటారు. కళ్ళుకళ్ళుమూసుకుని ఇచ్చేసుకుంటారు అందులోఉండే వాక్కర్ తాలిపేదో అన్నట్టాలిపేదో ఆ సంగతి మాత్రం అడక్కూడదు ఉచితంగా పరిశీలించేసి కళ్ళద్దాలు పిస్కు పైన్ బాసు యిసుంటాడు వ్యాపారాన్ని కట్టుదిట్టం చేసుకోగలిగినవాళ్ళు యిలాంటి వాటికి ఎక్కువ పాధాన్యంయిపారు వెద్యం లోనూ. సుబ్రహ్మణ్యం ఇ అన్యాక్రాంతపసుకు సలితల ఆ దినద్వారా మనసు కి పిలిచి ఆమెకుతాలా పటలుసు ఉదుపుతూ "అయితే నేనుండే నీకుఎప్పుడేనా?" ప్రశ్నించాడు మళ్ళీ ఏమూలో మనుమాన.

"ఇదేమిటి అన్నట్లు తలూపి, "మాష్టారూ" అటూ ఒక్కుదుకుని లేచి అతనిపుదిలో ముఖం దాచుకుని—అనసుకు మూర్ఛపోనాటతో అతన్ని పూర్తిగా ఐ ఛంచి ఇన్నాళ్ళలేచివిసున్న దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక నెక్కి వెక్కి ఏడ్వసాగింది

"నేవెంత అన్నపుపడుతున్నా.....!"

"ఇప్పుడు కాదు రమణీ! అతనికి. తృప్తితో ప్రాయంగా ఆమెనిన్నుపి నుదుటువుగా అరచేతితో రాసుకొనాడు

ఆమెఇంకా ఏడ్వనూనే ఉన్నది ఇంకేమి అయిన వాదాత్ పమనదా- ఆనందంతో కూడనదా చెప్పిన నవమే!

అనితతక్కదో స్త్రీతలోంచి ఎన్నిపి బాసు,ఇమన్నాం మధురంగా పాడిన రికార్డులోని పాట.

"ఇది అన్నదు విడం కొగలి
మన ఎదలను కలిపిన రాతిరి
ఆ ఊ అప్పటినమయానికి అ
ఆ గాలిలోనికి ఎగదలికి ఇ
ఇ పేమకుం తిరిని తియిని వన్నా
కాగిలిని పిడగిలిందంగా రూపొంది చింది

(ఇంకాఉంది)

స్కెచ్

సలహాలు

—చమ్మ శ్రీనివాసబాబు

దేయుడు-తూడా వ్యాపారమేగనుక కొన్ని కాలం వైద్యం చేసేవాళ్ళు యీ కోవలో కొస్తారు

ఇక అసలుసంగతికొస్తాను

ఉచితమనే లేపడం అంటే ఉచితమే అని అర్థం ఎవరూ అనుకోరు. "ఈ రోజు అంటే మరి రేపటి రోజు" అని కారణంతో తెలుసుకొని 'కొండంతో పరిగ లేకపోయింది' అంటుడు దాంతో మొదలవుతుంది ఉచిత సలహాల వ్యవహారం

ఉచిత సలహాలు చిరాకు కలిగించడమే కాక కొన్నికొన్ని సమయాల్లో కోపాన్ని బాధను కలుగజేస్తాయి,

విలువైన వస్తువుల్ని పోగొట్టుకోవడం జరిగినప్పుడు ఒకరి ప్రమేయానికొచ్చినవాళ్ళు "అంత అజాగ్రత్తగా ఉండకుండా ఉండాల్సింది" అని ఎలా భద్రం చేసుకొని ఉండాలో చెప్పినప్పుడు అరికాలిమంట నడ బరుకోవడం

ఉచిత సలహాలు చిరాకు కలిగించడమే కాక కొన్నికొన్ని సమయాల్లో కోపాన్ని బాధను కలుగజేస్తాయి,

ఎలా కట్టిస్తుంటాయని అన్న కేయోని లాక్షి అనుకునే ఒక మిత్రుడు ప్రాణం పోసింది యిలా యిలా అంది అని చెప్పి పనుకుందాం అప్పుడా మీ తుదిబ్బే సలహాలు కట్టిస్తుంటాయన అడగకపోయినప్పుడు - దాయింగ్ రూం యిక్కడ ఇండడానికి బదులు ఎదమ పక్కన ఉంటే బాగుండేది బాత్ రూం బాబికి దగ్గరో తలుపు అటువేపు ఇండాల్సింది. ఈ గదిలో రెండు పక్కలా అలమరాలు కట్టించి ఇంకా బాగుండేది-ఇత్యాది సలహాలతో చుట్టు కట్టిస్తుంటాయనను విసిగిందడం ఉరుగుతుంటుంది.

ఉచిత సలహాలిచ్చేవాళ్ళు తామిచ్చే సలహాలు చాలా విలువనవని ఎదుటివాళ్ళు వాటి పనుసరించి తీర్తారని అనుకుంటారో ఏమో తెలియదు

కొత్తగా రచనలు మొదలుపెట్టిన రాళ్ళు ఆఫీస్‌లోని పెద్దవాళ్ళకు-పేరు లేకపోయిన వయసు మళ్ళినవాళ్ళకు - తమ రచనల్ని చూపిస్తే సదరు పెద్దలాళ్ళు ఒట్టు కట్టి కవిపించరు యివ్వని సలహాలిండు.

కొంత కొంత మంది యిచ్చే సలహాలు ఏందే ఒంటిమీద తట్టు జెరుగు పాకినట్టు కూడా ఉంటుంది అలా-అట్టిస్టినే 'ఎలక్ట్' అటారు చుట్టు చూపూనవచ్చినాయని ఉపయోగిచిన మాటల మంచాలా బయట కంపౌండ్‌లోకి-పిటికిండంయాసి "విలి నిక్కడి పెట్టకుండా ఇండాలి అని నాన్న అన్నాడు యీ అరిబిడిలు ఇండాలి అని అన్నాడు" అని అనకుండా ఉండడం మంచిదికాదు" — అని అన్నంతి మా తాత అ అరటిబట్ల సలాగా తీసెయ్యి అని తెలిసికూడా-అంటుంటాడు

సమస్యల్ని తన మనసుకు తోచిన రీతిలో పరిష్కరించుకుంటామనుకున్న ప్పుడు తడబడితే సలహాలిచ్చి, సమస్యల్ని మరింత జటిలకేశవగా చేయడం కొందరికి అలవాటు

సంసారాలల్లోనూ అరిగిపోయిన సిద్ధాంతాల్ని మరీ మరీ నుదుటేసి అ సమయంలో యిలా ఇండాలి అని అలా ఇండాస్తుంది అని తమ తమ జ్ఞానాలని సదర్శిస్తుంటారు అలాంటివాళ్ళమీద అసహ్యమే కలుగుతుంటాయని పాపం ఏమీ తాతమ్ అలోచించరు శేయోభిలాషులమని. ఎదుటవాళ్ళ చర్యలకు తమ సంతోషాలు అత్యంత అవసరమని ఊహించుకుంటారు కాబోలు

అవసరముండి సలహా నడగినప్పుడు పూర్వాపరాలు ఆలోచించి సమస్యయొక్క సుస్థితమైన పరిష్కారాలను సూచించే సలహాలే ఎక్కువ విలువ కలిగి ఎవ గమనించే అవకాశం ఎంతయినా ఇంకా

రదుపు అయిపోయి ఉద్యోగ సర్వీసులో పనేలేదనుకొని ప్రయత్నాలు చేసే వాళ్ళకు సలహాలతోకూడని అలియాలు యిచ్చేవాళ్ళు చాలా మంది అతన పడుతుంటారు

"ఏలానాలోడక యిపోయ్యా. కళ్ళాపి నిన్న చెప్పాల్సిన అయిపోయ్యాడేసిన వాళ్ళల్లో నేనూ ఒకణ్ణే. ఎప్పినమాట అప్పుడుంటా ఏమే ఉండేదాడు" అని శోకం తోనూ చేసి పడుతుంటాడు గొప్పగా చెప్పుకునే ఎదిక సలహాదారులు లోపలు

కాలేజీలలో స్కూళ్ళలోనప్పుడు, పరీక్షల్లో పాసుఅయినప్పుడు, ఉద్యోగం వచ్చినప్పుడు, చేయజారిపోయినప్పుడు అనవసరపు పొసుమాటతోకూడని సలహాలు పరిణామాల పడేట్టు చేయడమే కాకుండా అప్పుడు వాతావరణం మీద అసహ్యాలు పెరిగేలా చేస్తుంటాయి

సమస్యల్ని తమ మనసుకు తోచిన రీతిలో పరిష్కరించుకుంటామనుకున్న ప్పుడు తడబడితే సలహాలిచ్చి, సమస్యల్ని మరింత జటిలకేశవగా చేయడం కొందరికి అలవాటు

సంసారాలల్లోనూ అరిగిపోయిన సిద్ధాంతాల్ని మరీ మరీ నుదుటేసి అ సమయంలో యిలా ఇండాలి అని అలా ఇండాస్తుంది అని తమ తమ జ్ఞానాలని సదర్శిస్తుంటారు అలాంటివాళ్ళమీద అసహ్యమే కలుగుతుంటాయని పాపం ఏమీ తాతమ్ అలోచించరు శేయోభిలాషులమని. ఎదుటవాళ్ళ చర్యలకు తమ సంతోషాలు అత్యంత అవసరమని ఊహించుకుంటారు కాబోలు

అవసరముండి సలహా నడగినప్పుడు పూర్వాపరాలు ఆలోచించి సమస్యయొక్క సుస్థితమైన పరిష్కారాలను సూచించే సలహాలే ఎక్కువ విలువ కలిగి ఎవ గమనించే అవకాశం ఎంతయినా ఇంకా

రదుపు అయిపోయి ఉద్యోగ సర్వీసులో పనేలేదనుకొని ప్రయత్నాలు చేసే వాళ్ళకు సలహాలతోకూడని అలియాలు యిచ్చేవాళ్ళు చాలా మంది అతన పడుతుంటారు

"ఏలానాలోడక యిపోయ్యా. కళ్ళాపి నిన్న చెప్పాల్సిన అయిపోయ్యాడేసిన వాళ్ళల్లో నేనూ ఒకణ్ణే. ఎప్పినమాట అప్పుడుంటా ఏమే ఉండేదాడు" అని శోకం తోనూ చేసి పడుతుంటాడు గొప్పగా చెప్పుకునే ఎదిక సలహాదారులు లోపలు

కాలేజీలలో స్కూళ్ళలోనప్పుడు, పరీక్షల్లో పాసుఅయినప్పుడు, ఉద్యోగం వచ్చినప్పుడు, చేయజారిపోయినప్పుడు అనవసరపు పొసుమాటతోకూడని సలహాలు పరిణామాల పడేట్టు చేయడమే కాకుండా అప్పుడు వాతావరణం మీద అసహ్యాలు పెరిగేలా చేస్తుంటాయి

సమస్యలల్ని తమ మనసుకు తోచిన రీతిలో పరిష్కరించుకుంటామనుకున్న ప్పుడు తడబడితే సలహాలిచ్చి, సమస్యల్ని మరింత జటిలకేశవగా చేయడం కొందరికి అలవాటు

సంసారాలల్లోనూ అరిగిపోయిన సిద్ధాంతాల్ని మరీ మరీ నుదుటేసి అ సమయంలో యిలా ఇండాలి అని అలా ఇండాస్తుంది అని తమ తమ జ్ఞానాలని సదర్శిస్తుంటారు అలాంటివాళ్ళమీద అసహ్యమే కలుగుతుంటాయని పాపం ఏమీ తాతమ్ అలోచించరు శేయోభిలాషులమని. ఎదుటవాళ్ళ చర్యలకు తమ సంతోషాలు అత్యంత అవసరమని ఊహించుకుంటారు కాబోలు

అవసరముండి సలహా నడగినప్పుడు పూర్వాపరాలు ఆలోచించి సమస్యయొక్క సుస్థితమైన పరిష్కారాలను సూచించే సలహాలే ఎక్కువ విలువ కలిగి ఎవ గమనించే అవకాశం ఎంతయినా ఇంకా

రదుపు అయిపోయి ఉద్యోగ సర్వీసులో పనేలేదనుకొని ప్రయత్నాలు చేసే వాళ్ళకు సలహాలతోకూడని అలియాలు యిచ్చేవాళ్ళు చాలా మంది అతన పడుతుంటారు

"ఏలానాలోడక యిపోయ్యా. కళ్ళాపి నిన్న చెప్పాల్సిన అయిపోయ్యాడేసిన వాళ్ళల్లో నేనూ ఒకణ్ణే. ఎప్పినమాట అప్పుడుంటా ఏమే ఉండేదాడు" అని శోకం తోనూ చేసి పడుతుంటాడు గొప్పగా చెప్పుకునే ఎదిక సలహాదారులు లోపలు

కాలేజీలలో స్కూళ్ళలోనప్పుడు, పరీక్షల్లో పాసుఅయినప్పుడు, ఉద్యోగం వచ్చినప్పుడు, చేయజారిపోయినప్పుడు అనవసరపు పొసుమాటతోకూడని సలహాలు పరిణామాల పడేట్టు చేయడమే కాకుండా అప్పుడు వాతావరణం మీద అసహ్యాలు పెరిగేలా చేస్తుంటాయి

సమస్య